Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/192

2025 1 29

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2025/192

2024 m. rugsėjo 9 d.

dėl tikrintojų akreditavimo tvarkos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1805 dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/16/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1805 dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB ([1]), ypač į jo 14 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

(1) Reglamento (ES) 2023/1805 dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/16/EB ([2]), 14 straipsnyje išdėstytos tikrintojų akreditavimo nuostatos;

(2) Reglamento (ES) 2023/1805 14 straipsnio 5 dalimi Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant papildomus tikrintojų akreditavimo metodus ir kriterijus, susijusius bent su šiais elementais: i) prašymu akredituoti į šio reglamento taikymo sritį patenkančią vykdomą patikros veiklą; ii) nacionalinių akreditavimo įstaigų atliekamu tikrintojų vertinimu; iii) nacionalinių akreditavimo įstaigų vykdoma stebėsenos veikla siekiant patvirtinti akreditacijos galiojimo tęstinumą; iv) administracinėmis priemonėmis, kurios turi būti patvirtintos tuo atveju, jei tikrintojas neatitinka šio reglamento reikalavimų, ir v) reikalavimais, taikomais nacionalinėms akreditavimo įstaigoms, kad jos būtų kompetentingos suteikti tikrintojams akreditaciją į šio reglamento taikymo sritį patenkančiai vykdomai patikros veiklai, įskaitant nuorodą į darniuosius standartus;

(3) Reglamento (ES) 2023/1805 14 straipsnio 5 dalyje taip pat nustatyta, kad tokiuose deleguotuosiuose aktuose nurodyti metodai ir kriterijai grindžiami 11, 12 ir 13 straipsniuose numatytais patikros principais ir atitinkamais tarptautiniu mastu pripažintais standartais;

(4) Reglamento (ES) 2023/1805 28 straipsnyje pateikiamos nuostatos dėl įgaliojimų delegavimo;

(5) Reglamente (ES) 2023/1805 dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB, išdėstytos nuostatos dėl bendrųjų tikrintojų pareigų ir veiklos principų (12 straipsnis) ir patikros procedūrų (13 straipsnis). Reglamentu taip pat nustatoma atitinkama patikros veikla, įskaitant stebėsenos plano ir pakeisto stebėsenos plano vertinimą (11 straipsnis), „FuelEU“ ataskaitos skaičiavimus ir patikrą (16 straipsnis), informacijos registravimą „FuelEU“ duomenų bazėje (19 straipsnis), lankstumo mechanizmų naudojimo patvirtinimą (20 ir 21 straipsniai) ir „FuelEU“ atitikties patvirtinimo dokumento išdavimą (22 straipsnis);

(6) Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2024/2027 ([3]) (toliau – Įgyvendinimo reglamentas dėl „FuelEU“ patikros veiklos) išsamiau nustatomos Reglamente (ES) 2023/1805 nurodytos patikros veiklos taisyklės;

([1]) OL L 234, 2023 9 22, p. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj.

([2]) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/16/EB dėl uosto valstybės kontrolės (OL L 131, 2009 5 28, p. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/16/oj).

([3]) 2024 m. liepos 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2024/2027 dėl patikros veiklos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1805 dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB (OL L, 2024/2027, 2024 7 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2027/oj).

(7) turėtų būti įdiegta patikima ir skaidri stebėsenos, ataskaitų teikimo ir patikros sistema, kad būtų galima stebėti, kaip laikomasi Reglamento (ES) 2023/1805 nuostatų. Tokia sistema turėtų būti nediskriminuojant taikoma visiems laivams ir joje turėtų būti reikalaujama, kad patikrą atliktų trečioji šalis, kad būtų užtikrintas toje sistemoje pateiktų duomenų tikslumas;

(8) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 765/2008 ([4]) nustatyta išsami atitikties vertinimo įstaigų, vykdančių atitikties vertinimo veiklą, akreditavimo sistema. Pagal Reglamento (ES) 2023/1805 14 straipsnio 2 dalį, jei Reglamente (ES) 2023/1805 konkrečios nuostatos dėl tikrintojų akreditavimo nenustatytos, taikomos atitinkamos Reglamento (EB) Nr. 765/2008 nuostatos;

(9) siekiant užtikrinti nešališkumą ir veiksmingumą, tikrintojai turėtų būti nepriklausomi ir kompetentingi juridiniai asmenys, akredituoti nacionalinių akreditavimo įstaigų, įsteigtų pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008. Tikrintojai turėtų turėti išteklių, priemonių ir darbuotojų, atitinkančių laivyno, kurio patikrų veiklą jie vykdo pagal šį reglamentą, dydį. Patikra turėtų būti užtikrinamas bendrovių vykdomos stebėsenos ir teikiamų ataskaitų tikslumas bei išsamumas ir atitiktis šiam reglamentui;

(10) pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008 paskirta nacionalinė akreditavimo įstaiga turėtų būti įgaliota akredituoti tikrintoją ir išduoti patikimą pažymą dėl tikrintojo kompetencijos vykdyti patikros veiklą pagal Įgyvendinimo reglamentą dėl „FuelEU“ patikros veiklos, priimti administracines priemones, pavyzdžiui, sustabdyti arba panaikinti akreditaciją, ir atlikti tikrintojų priežiūrą;

(11) taip pat buvo siekiama užtikrinti šio deleguotojo reglamento ir Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2023/2917 ([5]), suderinamumą;

(12) rengdama šį reglamentą Komisija konsultavosi su Reglamento dėl iniciatyvos „FuelEU Maritime“ įgyvendinimo darbo grupe, kuri veikia kaip Europos tvarios laivybos forumo (ETLF) pogrupis. Ši grupė buvo įsteigta laikantis įprastos Komisijos praktikos konsultuotis su ekspertais rengiant deleguotųjų aktų projektus ir jos darbe dalyvauja valstybių narių ekspertai;

(13) be to, konsultuotasi su ETLF, kuriame taip pat dalyvauja pramonės ir kitos susijusios organizacijos, įskaitant pilietinę visuomenę. Dėl šio reglamento projekto taip pat konsultuotasi su ETLF Laivyboje vartojamos tvariai pagamintos alternatyvios energijos klausimų pogrupiu,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

TIKRINTOJŲ AKREDITAVIMAS

1 straipsnis

Tikrintojų akreditavimas

1. Jei šiame reglamente arba Reglamente (ES) 2023/1805 konkrečių nuostatų dėl tikrintojų akreditavimo nenustatyta, taikomos atitinkamos Reglamento (EB) Nr. 765/2008 nuostatos.

([4]) 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis akreditavimo reikalavimus ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj).

([5]) 2023 m. spalio 20 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2023/2917 dėl tikrinimo veiklos, tikrintojų akreditavimo ir administruojančiųjų institucijų atliekamo stebėsenos planų tvirtinimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2015/757 dėl jūrų transporto išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo, kuriuo panaikinamas Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/2072 (OL L, 2023/2917, 2023 12 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2917/oj).

2. Kalbant apie minimaliuosius akreditavimo reikalavimus ir akreditavimo įstaigoms taikomus reikalavimus, taikomas pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008 priimtas darnusis standartas dėl bendrųjų reikalavimų akreditavimo įstaigoms, akredituojančioms atitikties vertinimo įstaigas ([6]).

2 straipsnis

Akreditacijos sritis

Tikrintojų akreditacijos sritis apima veiklą, susijusią su stebėsenos planų vertinimu, „FuelEU“ ataskaitų ir dalinių „FuelEU“ ataskaitų patikra, atitikties taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis (ŠESD) intensyvumo reikalavimams patikra apskaičiuojant laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos ŠESD intensyvumą, atitikties balansą ir reikalavimų neatitinkančius lankymusis uoste bei „FuelEU“ atitikties patvirtinimo dokumento išdavimu, kaip numatyta Reglamente (ES) 2023/1805.

3 straipsnis

Akreditavimo proceso tikslai

Vykdydamos akreditavimo procesą ir metinę akredituotų tikrintojų priežiūrą pagal 6–11 straipsnius, nacionalinės akreditavimo įstaigos įvertina, ar tikrintojas ir jo darbuotojai, vykdantys patikros veiklą:

a) turi kompetenciją vertinti stebėsenos planus, tikrinti „FuelEU“ ataskaitas ir dalines „FuelEU“ ataskaitas, tikrinti atitiktį taršos ŠESD intensyvumo reikalavimams, tuo tikslu apskaičiuodami laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos ŠESD intensyvumą, atitikties balansą ir reikalavimų neatitinkančius lankymusis uoste, taip pat išduoti „FuelEU“ atitikties patvirtinimo dokumentą, kaip numatyta Reglamente (ES) 2023/1805;

b) taiko išsamius ir veiksmingus patikros metodus vertindami stebėsenos planus, tikrindami „FuelEU“ ataskaitas ir dalines „FuelEU“ ataskaitas, tikrindami atitiktį taršos ŠESD intensyvumo reikalavimams ir tuo tikslu apskaičiuodami laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos ŠESD intensyvumą, atitikties balansą, reikalavimų neatitinkančius lankymusis uoste, taip pat išduodami „FuelEU“ atitikties patvirtinimo dokumentą, kaip numatyta Reglamente (ES) 2023/1805;

c) atitinka Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos IV skyriuje nurodytus tikrintojams taikomus reikalavimus, įskaitant nešališkumo ir nepriklausomumo reikalavimus.

4 straipsnis

Akreditacijos prašymas

1. Akreditacijos prašyme pateikiama informacija, kurios reikalaujama pagal 1 straipsnio 2 dalyje nurodytą darnųjį standartą.

2. Be to, prieš pradedant 5 straipsnyje nurodytą vertinimą, akreditacijos paraišką teikiantis tikrintojas (toliau – pareiškėjas) nacionalinei akreditavimo įstaigai pateikia informaciją apie:

a) Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos 35 straipsnio 1 dalyje nurodytas procedūras ir procesus ir kokybės valdymo sistemą, nurodytą Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos 35 straipsnio 3 dalyje;

b) Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos 30 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodytus kompetencijos kriterijus, tame straipsnyje nurodyto nuolatinio kompetencijos užtikrinimo proceso rezultatus ir kitus svarbius dokumentus apie visų patikros veikloje dalyvaujančių darbuotojų kompetenciją, kaip nurodyta 32 ir 33 straipsniuose;

([6]) Standartas ISO/IEC 17029:2019 „Atitikties vertinimas. Bendrieji principai ir reikalavimai, taikomi validavimo ir verifikavimo įstaigoms“, nurodytas 2020 m. gruodžio 3 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2020/1835 dėl darniųjų akreditavimo ir atitikties vertinimo standartų II priede (OL L 408, 2020 12 4, p. 6).

c) Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos 38 straipsnyje nurodytą nuolatinio nešališkumo ir nepriklausomumo užtikrinimo tvarką, įskaitant atitinkamus duomenis apie pareiškėjo ir jo darbuotojų nešališkumą bei nepriklausomumą;

d) dalyko ekspertus ir svarbiausius darbuotojus, dalyvaujančius vertinant stebėsenos planus, tikrinant „FuelEU“ ataskaitas ir dalines „FuelEU“ ataskaitas, taip pat tikrinant atitiktį taršos ŠESD intensyvumo reikalavimams apskaičiuojant laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos ŠESD intensyvumą, atitikties balansą ir reikalavimų neatitinkančius lankymusis uoste;

e) tinkamos patikros užtikrinimo procedūras ir procesus, įskaitant procedūras ir procesus, susijusius su patikros vidaus dokumentais, nurodytais Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos 36 straipsnyje;

f) atitinkamus įrašus, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos 37 straipsnyje;

g) visą kitą nacionalinės akreditavimo įstaigos reikalaujamą informaciją.

5 straipsnis

Vertinimas

1. 3 straipsnyje nurodyto vertinimo tikslais pagal 12 straipsnį paskirta vertinimo grupė atlieka bent šiuos veiksmus:

a) peržiūri visus susijusius dokumentus ir įrašus, kuriuos pareiškėjas pateikia pagal 4 straipsnį;

b) apsilanko vietoje, kad peržiūrėtų reprezentatyviąją patikros vidaus dokumentų imtį ir įvertintų pareiškėjo kokybės valdymo sistemos ir Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos 35 straipsnyje nurodytų procedūrų arba procesų įgyvendinimą;

c) stebi darbo kokybę ir kompetenciją reprezentatyvaus skaičiaus pareiškėjo darbuotojų, kurie vykdo šią veiklą:

   i) vertina stebėsenos planus;

   ii) tikrina „FuelEU“ ataskaitas;

   iii) tikrina atitiktį taršos ŠESD intensyvumo reikalavimams ir apskaičiuoja laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos ŠESD intensyvumą, atitikties balansą ir reikalavimų neatitinkančius lankymusis uoste, ir

   iv) išduoda „FuelEU“ atitikties patvirtinimo dokumentą,

   siekiant užtikrinti, kad jie veiktų pagal šį reglamentą.

2. 1 dalyje nurodytą veiklą vertinimo grupė atlieka pagal 1 straipsnio 2 dalyje nurodyto darniojo standarto reikalavimus.

3. Vertinimo grupė, laikydamasi 1 straipsnio 2 dalyje nurodyto darniojo standarto reikalavimų, apie savo išvadas ir visas neatitiktis informuoja pareiškėją ir paprašo atsakymo.

4. Pareiškėjas imasi taisomųjų veiksmų, kad pašalintų neatitiktis, apie kurias pranešta pagal 3 dalį, ir savo atsakyme nurodo, kokių veiksmų imtasi arba ketinama imtis per nacionalinės akreditavimo įstaigos nustatytą laikotarpį, kad būtų pašalintos nustatytos neatitiktys.

5. Nacionalinė akreditavimo įstaiga išnagrinėja pagal 4 dalį pateiktą pareiškėjo atsakymą.

6. Jei nacionalinė akreditavimo įstaiga mano, kad pareiškėjo pateiktas atsakymas arba atliktas veiksmas yra nepakankamas arba neveiksmingas, ji paprašo pareiškėjo pateikti daugiau informacijos arba imtis papildomų veiksmų.

7. Be to, nacionalinė akreditavimo įstaiga gali paprašyti pateikti faktinio taikytų veiksmų įgyvendinimo įrodymus arba atlikti tolesnį faktinio taisomųjų veiksmų įgyvendinimo vertinimą.

6 straipsnis

Sprendimas dėl akreditacijos ir akreditavimo pažymėjimas

1. Rengdama ir priimdama sprendimą dėl pareiškėjo akreditacijos suteikimo, pratęsimo arba atnaujinimo, nacionalinė akreditavimo įstaiga atsižvelgia į 1 straipsnio 2 dalyje nurodyto darniojo standarto reikalavimus.

2. Jei nacionalinė akreditavimo įstaiga nusprendžia suteikti arba atnaujinti pareiškėjo akreditaciją, ji išduoda jam akreditavimo pažymėjimą. Pažymėjimas išduodamas visai patikros veiklai, vykdomai pagal Reglamentą (ES) 2023/1805.

3. Akreditavimo pažymėjime pateikiama bent informacija, kurios reikalaujama pagal 1 straipsnio 2 dalyje nurodytą darnųjį standartą.

4. Akreditavimo pažymėjimas galioja ne ilgiau kaip penkerius metus nuo dienos, kurią jį išdavė nacionalinė akreditavimo įstaiga.

7 straipsnis

Metinė priežiūra

1. Nacionalinė akreditavimo įstaiga kasmet atlieka kiekvieno tikrintojo, kuriam ji yra išdavusi akreditavimo pažymėjimą, priežiūrą. Ši priežiūra apima bent šiuos dalykus:

a) apsilankymą vietoje, nurodytą 5 straipsnio 1 dalies b punkte;

b) reprezentatyvaus tikrintojo darbuotojų skaičiaus darbo kokybės stebėjimą ir kompetencijos vertinimą pagal 5 straipsnio 1 dalies c punktą.

2. Nacionalinė akreditavimo įstaiga pirmąją tikrintojo priežiūrą pagal 1 dalį atlieka per 12 mėnesių nuo dienos, kurią tikrintojui išduotas akreditavimo pažymėjimas.

3. Nacionalinė akreditavimo įstaiga taip planuoja priežiūrą, kad galėtų įvertinti reprezentatyvią imtį tikrintojo veiklos, kuriai taikomas akreditavimo pažymėjimas, ir reprezentatyvų darbuotojų, dalyvaujančių tikrinimo veikloje, skaičių, kaip reikalaujama 1 straipsnio 2 dalyje nurodytame darniajame standarte.

4. Remdamasi priežiūros rezultatais, nacionalinė akreditavimo įstaiga sprendžia, ar akreditaciją palikti galioti.

5. Jei tikrintojas atlieka bendrovės, priskirtos kitos administruojančiosios valstybės nei tikrintoją akreditavusios nacionalinės akreditavimo įstaigos valstybė narė atsakomybei, patikrą, jį akreditavusi nacionalinė akreditavimo įstaiga gali paprašyti administruojančiosios valstybės nacionalinės akreditavimo įstaigos atlikti priežiūrą jos vardu ir atsakomybe.

8 straipsnis

Pakartotinis vertinimas

1. Tikrintojas pateikia paraišką dėl akreditacijos atnaujinimo, kad nacionalinė akreditavimo įstaiga galėtų iš naujo įvertinti tikrintoją ir nustatyti, ar pažymėjimo galiojimas gali būti pratęstas prieš jo galiojimui pasibaigiant.

2. Prieš baigiantis akreditavimo pažymėjimo galiojimui, jį išdavusi nacionalinė akreditavimo įstaiga iš naujo įvertina atitinkamą tikrintoją, kad galėtų nuspręsti, ar pažymėjimo galiojimą galima pratęsti.

3. Pakartotinis vertinimas planuojamas taip, kad nacionalinė akreditavimo įstaiga galėtų įvertinti tikrintojo veiklos, kuriai taikomas akreditavimo pažymėjimas, reprezentatyvią imtį.

4. Planuodama ir atlikdama pakartotinį vertinimą, nacionalinė akreditavimo įstaiga laikosi 1 straipsnio 2 dalyje nurodyto darniojo standarto reikalavimų.

9 straipsnis

Neeilinis vertinimas

1. Nacionalinė akreditavimo įstaiga bet kada gali atlikti neeilinį tikrintojo vertinimą, kad įsitikintų, jog jis atitinka šio reglamento reikalavimus.

2. Kad nacionalinė akreditavimo įstaiga galėtų įvertinti neeilinio vertinimo reikalingumą, tikrintojas nedelsdamas jai praneša apie visus reikšmingus jo statuso ar veiklos pasikeitimus, turinčius poveikio jo akreditacijai.

3. Reikšmingi pasikeitimai apima 1 straipsnio 2 dalyje nurodytame darniajame standarte paminėtus pasikeitimus.

10 straipsnis

Administracinės priemonės

1. Jei tikrintojas neatitinka šio reglamento reikalavimų, nacionalinė akreditavimo įstaiga gali sustabdyti arba panaikinti jo akreditaciją.

2. Nacionalinė akreditavimo įstaiga sustabdo arba panaikina tikrintojo akreditaciją, jei jis pats to prašo.

3. Nacionalinė akreditavimo įstaiga sukuria, dokumentuoja, įgyvendina ir prižiūri akreditacijos sustabdymo ir panaikinimo tvarką pagal 1 straipsnio 2 dalyje nurodytą darnųjį standartą.

4. Nacionalinė akreditavimo įstaiga sustabdo tikrintojo akreditaciją, jei tikrintojas:

a) padaro šiurkštų šio reglamento reikalavimų pažeidimą;

b) nuolat ir pakartotinai nesilaiko šio reglamento reikalavimų;

c) pažeidė kokias nors kitas konkrečias nacionalinės akreditavimo įstaigos nustatytas sąlygas.

5. Nacionalinė akreditavimo įstaiga panaikina tikrintojo akreditaciją, jei:

a) tikrintojas nepašalina priežasčių, dėl kurių priimtas sprendimas sustabdyti jo akreditavimo pažymėjimo galiojimą;

b) kuris nors iš tikrintojo vyresniųjų vadovų arba tikrintojo darbuotojų, dalyvaujančių šiame reglamente nustatytoje tikrinimo veikloje, pripažįstamas sukčiavęs;

c) tikrintojas sąmoningai pateikė klaidingą informaciją arba sąmoningai ją nuslėpė.

6. Nacionalinės akreditavimo įstaigos sprendimus dėl akreditacijos sustabdymo arba panaikinimo, priimtus pagal 1, 4 ir 5 dalis, galima apskųsti valstybių narių pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 5 straipsnio 5 dalį nustatyta tvarka.

7. Nacionalinės akreditavimo įstaigos sprendimai sustabdyti arba panaikinti akreditaciją įsigalioja apie tai pranešus tikrintojui. Nacionalinė akreditavimo įstaiga savo sprendimų poveikį vykdomai veiklai įvertina prieš priimdama tokius sprendimus, atsižvelgdama į neatitikties pobūdį.

8. Nacionalinei akreditavimo įstaigai gavus patenkinamos informacijos ir įsitikinus, kad tikrintojas laikosi šio reglamento reikalavimų, akreditavimo pažymėjimo galiojimo sustabdymas nutraukiamas.

II SKYRIUS

NACIONALINĖMS AKREDITAVIMO ĮSTAIGOMS KELIAMI REIKALAVIMAI

11 straipsnis

Reikalavimai, kuriuos turi atitikti nacionalinės akreditavimo įstaigos

1. Jei šiame reglamente arba Reglamente (ES) 2023/1805 konkrečių nuostatų dėl nacionalinėms akreditavimo įstaigoms taikomų reikalavimų nenustatyta, taikomos atitinkamos Reglamento (EB) Nr. 765/2008 nuostatos.

2. Taikant šį reglamentą, pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 4 straipsnio 1 dalį paskirtos nacionalinės akreditavimo įstaigos savo funkcijas vykdo pagal 1 straipsnio 2 dalyje nurodyto darniojo standarto reikalavimus.

12 straipsnis

Vertinimo grupė

1. Kiekvienam pagal 1 straipsnio 2 dalyje nurodyto darniojo standarto reikalavimus vykdomam vertinimui nacionalinė akreditavimo įstaiga paskiria vertinimo grupę.

2. Vertinimo grupę sudaro vyriausiasis vertintojas, kuriam tenka atsakomybė už tai, kad vertinimas būtų atliekamas pagal šį reglamentą, ir prireikus reikiamas skaičius vertintojų ar dalyko ekspertų, turinčių reikiamų žinių ir patirties atitinkamoje akreditacijos srityje.

3. Vertinimo grupėje turi būti bent vienas asmuo:

a) pakankamai gerai išmanantis Reglamentą (ES) 2023/1805 ir susijusius antrinės teisės aktus bei atitinkamus gairėms svarbius teisės aktus, nurodytus Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos 32 straipsnio 2 dalies a punkte;

b) turintis kompetenciją ir žinių, reikalingų patikros veiklai įvertinti, ir pakankamai gerai išmanantis įvairių laivų tipų charakteristikas ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, kuro sąnaudų ir kitos svarbios informacijos pagal Reglamentą (ES) 2023/1805 stebėseną ir ataskaitų teikimą.

13 straipsnis

Vertintojų kompetencijos reikalavimai

1. Vertintojai turi būti kompetentingi vykdyti 5–10 straipsniuose nurodytą veiklą. Tuo tikslu vertintojas privalo:

a) atitikti 1 straipsnio 2 dalyje nurodyto darniojo standarto reikalavimus;

b) turėti pakankamai žinių apie duomenų ir informacijos auditą, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos 32 straipsnio 2 dalies b punkte, kurias jis įgyja per mokymą arba kurias jam suteikia kitas asmuo, turintis žinių ir patirties tokių duomenų ir informacijos srityje;

c) turėti pakankamai žinių apie atitinkamus teisės aktus ir taikytinas gaires, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos 32 straipsnio 2 dalies a punkte.

2. Vyriausiasis vertintojas turi ne tik atitikti 1 dalyje nurodytus kompetencijos reikalavimus, bet ir įrodyti, kad yra kompetentingas vadovauti vertinimo grupei ir būti atsakingas už vertinimą pagal šį reglamentą.

3. Vidaus peržiūras atliekantys asmenys ir asmenys, priimantys sprendimus dėl akreditacijos suteikimo, jos srities išplėtimo arba atnaujinimo, turi ne tik atitikti 1 dalyje nustatytus reikalavimus, bet ir turėti pakankamai žinių ir patirties, kad galėtų įvertinti akreditaciją.

14 straipsnis

Dalyko ekspertai

1. Nacionalinė akreditavimo įstaiga gali į vertinimo grupę įtraukti dalyko ekspertus, kad šie suteiktų išsamių žinių ir pasidalytų profesine patirtimi konkrečiu klausimu, kai to reikia siekiant padėti vyriausiajam vertintojui arba vertintojui.

2. Dalyko ekspertas turi būti pakankamai kompetentingas, kad galėtų veiksmingai padėti vyriausiajam vertintojui ir vertintojui klausimu, kuriuo šio eksperto prašoma suteikti žinių ir pasidalyti profesine patirtimi. Be to, dalyko ekspertas turi:

a) turėti pakankamai žinių apie atitinkamus teisės aktus ir taikytinas gaires, kaip nurodyta Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos 32 straipsnio 2 dalies a punkte;

b) pakankamai gerai išmanyti patikros veiklą.

3. Dalyko ekspertai imasi nurodytų užduočių vadovaujami atitinkamos vertinimo grupės vyriausiojo vertintojo ir visiška jo atsakomybe.

15 straipsnis

Skundai

Nacionalinė akreditavimo įstaiga, gavusi administruojančiosios valstybės kompetentingos institucijos, laivybos bendrovės, su valstybės narės vėliava plaukiojančių laivų vėliavos valstybės arba kitų suinteresuotųjų šalių skundą dėl tikrintojo, per pagrįstą laikotarpį, bet ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo skundo gavimo:

a) nusprendžia, ar skundas pagrįstas;

b) užtikrina, kad atitinkamam tikrintojui būtų suteikta galimybė pateikti pastabas;

c) imasi tinkamų priemonių skundui išnagrinėti;

d) registruoja skundą ir veiksmus, kurių imtasi;

e) pateikia atsakymą skundo pateikėjui.

16 straipsnis

Tarpusavio vertinimas

1. Jei pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 10 straipsnį atliekamas reguliarus nacionalinių akreditacijos įstaigų tarpusavio vertinimas, pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 14 straipsnį pripažinta įstaiga įgyvendina tinkamus tarpusavio vertinimo kriterijus ir veiksmingą bei nepriklausomą tarpusavio vertinimo procesą, kad įvertintų, ar:

a) nacionalinė akreditavimo įstaiga, kurios tarpusavio vertinimas atliekamas, vykdė akreditavimo veiklą laikydamasi I skyriaus nuostatų;

b) nacionalinė akreditavimo įstaiga, kurios tarpusavio vertinimas atliekamas, įvykdė šiame skyriuje nustatytus reikalavimus.

2. Kriterijai turi apimti tarpusavio vertintojų ir tarpusavio vertinimo grupių kompetencijos reikalavimus, specialiai nustatytus Reglamentu (ES) 2023/1805.

3. Pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 14 straipsnį pripažinta įstaiga viešai skelbia ir Komisijai, valstybių narių nacionalinėms institucijoms, atsakingoms už nacionalines akreditavimo įstaigas, taip pat laivybos bendrovę administruojančioms institucijoms arba 19 straipsnyje nurodytam pagrindiniam centrui pateikia 1 dalyje nurodytos nacionalinės akreditavimo įstaigos tarpusavio vertinimo rezultatus.

4. Nepaisant Reglamento (EB) Nr. 765/2008 10 straipsnio, jeigu nacionalinė akreditavimo įstaiga prieš įsigaliojant šiam reglamentui sėkmingai išlaikė pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 14 straipsnį pripažintos įstaigos surengtą tarpusavio vertinimą, tokia nacionalinė akreditavimo įstaiga atleidžiama nuo reikalavimo atlikti naują tarpusavio vertinimą įsigaliojus šiam reglamentui, jeigu ji gali įrodyti atitiktį šiam reglamentui.

5. Tuo tikslu atitinkama nacionalinė akreditavimo įstaiga pateikia pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 14 straipsnį pripažintai įstaigai prašymą ir reikiamus dokumentus.

6. Pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 14 straipsnį pripažinta įstaiga nusprendžia, ar įvykdytos reikalavimo netaikymo sąlygos.

7. Atleidimas nuo reikalavimo galioja ne ilgiau kaip trejus metus nuo sprendimo pranešimo nacionalinei akreditavimo įstaigai dienos.

17 straipsnis

Abipusis tikrintojų pripažinimas

Nepaisant Reglamento (EB) Nr. 765/2008 11 straipsnio 2 dalies, jeigu nėra atliktas visas nacionalinės akreditavimo įstaigos tarpusavio vertinimo procesas, valstybės narės pripažįsta tokios nacionalinės akreditavimo įstaigos akredituotų tikrintojų akreditavimo pažymėjimus tik tuo atveju, jeigu pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 14 straipsnį pripažinta įstaiga pradėjo tos nacionalinės akreditavimo įstaigos tarpusavio vertinimą ir nenustatė jokios nacionalinės akreditavimo įstaigos neatitikties šiam reglamentui.

18 straipsnis

Teikiamų paslaugų stebėsena

1. Jei valstybė narė, atlikdama patikrą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB ([7]) 31 straipsnio 4 dalį, nustato, kad tikrintojas nesilaiko šio reglamento, administruojančiosios valstybės kompetentinga institucija arba tos valstybės narės nacionalinė akreditavimo įstaiga informuoja tą tikrintoją akreditavusią nacionalinę akreditavimo įstaigą.

2. Tikrintoją akreditavusi nacionalinė akreditavimo įstaiga tokios informacijos perdavimą laiko skundu pagal 15 straipsnį, imasi atitinkamų veiksmų ir administruojančiosios valstybės kompetentingai institucijai arba nacionalinei akreditavimo įstaigai pateikia atsakymą pagal 22 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą.

III SKYRIUS

KEITIMASIS INFORMACIJA

19 straipsnis

Keitimasis informacija ir pagrindiniai centrai

1. Valstybės narės užtikrina veiksmingą jų nacionalinės akreditavimo įstaigos ir administruojančiosios valstybės kompetentingos institucijos keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą.

2. Jeigu pagal Reglamento (ES) 2023/1805 27 straipsnį valstybėje narėje paskiriama daugiau kaip viena institucija, ta valstybė narė vieną iš tų institucijų įgalioja būti pagrindiniu keitimosi informacija, 1 dalyje nurodyto bendradarbiavimo koordinavimo ir šiame skyriuje nurodytos veiklos centru.

([7]) 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006 12 27, p. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/123/oj).

20 straipsnis

Akreditavimo darbų programa ir valdymo ataskaita

1. Nacionalinė akreditavimo įstaiga iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. administruojančiosios valstybės kompetentingai institucijai pateikia akreditavimo darbų programą su tos nacionalinės akreditavimo įstaigos akredituotų tikrintojų sąrašu. Akreditavimo darbų programoje apie kiekvieną tikrintoją pateikiama tokia informacija:

a) informacija apie veiklą, kurią nacionalinė akreditavimo įstaiga yra numačiusi to tikrintojo atžvilgiu, įskaitant priežiūros ir pakartotinio vertinimo veiklą;

b) numatomo tikrintojo atliekamo tikrinimo stebėjimo, kurį nacionalinė akreditavimo įstaiga ketina atlikti siekdama įvertinti tikrintoją, datos;

c) informacija apie tai, ar nacionalinė akreditavimo įstaiga paprašė kitos valstybės narės nacionalinės akreditavimo įstaigos atlikti priežiūrą pagal 7 straipsnio 5 dalį.

2. Pasikeitus pirmoje pastraipoje nurodytai informacijai, nacionalinė akreditavimo įstaiga iki kiekvienų metų sausio 31 d. administruojančiosios valstybės kompetentingai institucijai pateikia atnaujintą darbų programą.

3. Gavusi akreditavimo darbų programą pagal 1 dalį, administruojančiosios valstybės kompetentinga institucija suteikia nacionalinei akreditavimo įstaigai visą svarbią informaciją, įskaitant taikomus nacionalinės teisės aktus ar gaires.

4. Iki kiekvienų metų birželio 1 d. nacionalinė akreditavimo įstaiga pateikia administruojančiosios valstybės kompetentingai institucijai valdymo ataskaitą. Valdymo ataskaitoje apie kiekvieną tos nacionalinės akreditavimo įstaigos akredituotą tikrintoją pateikiama tokia informacija:

a) išsami informacija apie tos nacionalinės akreditavimo įstaigos naujai akredituotus tikrintojus;

b) suvestiniai nacionalinės akreditavimo įstaigos atliktos priežiūros ir pakartotinio vertinimo veiklos rezultatai;

c) suvestiniai atliktų neeilinių vertinimų rezultatai, nurodant šių neeilinių vertinimų atlikimo priežastis;

d) per laikotarpį nuo ankstesnės valdymo ataskaitos parengimo tikrintojo atžvilgiu pateikti skundai ir veiksmai, kurių ėmėsi nacionalinė akreditavimo įstaiga;

e) išsami informacija apie veiksmus, kurių ėmėsi nacionalinė akreditavimo įstaiga, atsižvelgdama į informaciją, kuria pasidalijo administruojančiosios valstybės kompetentinga institucija.

21 straipsnis

Keitimasis informacija apie administracines priemones

Jei nacionalinė akreditavimo įstaiga tikrintojui yra nustačiusi administracines priemones pagal 10 straipsnį arba jei buvo nutrauktas akreditavimo pažymėjimo galiojimo sustabdymas arba sprendimu dėl apeliacijos pakeistas nacionalinės akreditavimo įstaigos sprendimas nustatyti 10 straipsnyje nurodytas administracines priemones, nacionalinė akreditavimo įstaiga apie tai informuoja administruojančiosios valstybės kompetentingą instituciją ir kiekvienos valstybės narės nacionalinę akreditavimo įstaigą.

22 straipsnis

Administruojančiosios valstybės kompetentingos institucijos vykdomas keitimasis informacija

1. Kai nustatoma neatitikčių arba trūkumų, administruojančiosios valstybės kompetentinga institucija, atsakinga už bendroves, kurių patikrą tikrintojas atlieka, tą tikrintoją akreditavusiai nacionalinei akreditavimo įstaigai kasmet praneša bent tokią informaciją:

a) atitinkamus rezultatus, gautus tikrinant „FuelEU“ ataskaitą, dalines „FuelEU“ ataskaitas, atitikties taršos ŠESD intensyvumo reikalavimams patikrą apskaičiuojant laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos ŠESD intensyvumą, atitikties balansą bei reikalavimų neatitinkančius lankymusis uoste ir patikros ataskaitas, jei administruojančiosios valstybės kompetentinga institucija atliko papildomas patikras, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2023/1805 17 straipsnyje;

b) laivybos bendrovės papildomų patikrinimų rezultatus, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2023/1805 17 straipsnyje, jei tie rezultatai yra svarbūs nacionalinei akreditavimo įstaigai ir yra susiję su tikrintojo akreditacija ir priežiūra, arba jei tie rezultatai apima bet kokį nustatytą duomenų neatitikimo Reglamento (ES) 2023/1805, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB ([8]), Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos arba šio reglamento reikalavimams atvejį;

c) to tikrintojo patikros vidaus dokumentų vertinimo rezultatus, jei administruojančiosios valstybės kompetentinga institucija įvertino patikros vidaus dokumentus;

d) administruojančiosios valstybės kompetentingos institucijos gautus su tikrintoju susijusius skundus.

2. Jeigu iš 1 dalyje nurodytos informacijos matyti, kad kompetentinga institucija nustatė, jog pateikti duomenys neatitiko Reglamento (ES) 2023/1805, Direktyvos 2003/87/EB ir Įgyvendinimo reglamento dėl „FuelEU“ patikros veiklos reikalavimų, nacionalinė akreditavimo įstaiga tą praneštą informaciją laiko administruojančiosios valstybės kompetentingos institucijos skundu dėl to tikrintojo, kaip apibrėžta 15 straipsnyje.

3. Nacionalinė akreditavimo įstaiga imasi atitinkamų veiksmų tokiems klausimams spręsti ir per pagrįstą laikotarpį, bet ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo informacijos gavimo, pateikia atsakymą administruojančiosios valstybės kompetentingai institucijai. Savo atsakyme nacionalinė akreditavimo įstaiga informuoja administruojančiosios valstybės kompetentingą instituciją apie veiksmus, kurių ji ėmėsi, ir, kai aktualu, apie tikrintojui nustatytas administracines priemones.

23 straipsnis

Keitimasis informacija apie priežiūrą

1. Jeigu valstybės narės, atsakingos už bendrovę, kurioje tikrintojas atlieka patikrą, nacionalinės akreditavimo įstaigos pagal 7 straipsnio 5 dalį paprašoma atlikti priežiūrą, ji perduoda savo išvadas tikrintoją akreditavusiai nacionalinei akreditavimo įstaigai, nebent abi nacionalinės akreditavimo įstaigos susitaria kitaip.

2. Tikrintoją akreditavusi nacionalinė akreditavimo įstaiga nagrinėdama, ar tikrintojas atitinka šio reglamento reikalavimus, atsižvelgia į 1 dalyje nurodytas išvadas.

([8]) 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

3. Jeigu 1 dalyje nurodytomis išvadomis įrodoma, kad tikrintojas nesilaiko šio reglamento, tikrintoją akreditavusi nacionalinė akreditavimo įstaiga imasi atitinkamų veiksmų pagal šį reglamentą ir pateikia priežiūrą atlikusiai nacionalinei akreditavimo įstaigai tokią informaciją:

a) kokių veiksmų ėmėsi tikrintoją akreditavusi nacionalinė akreditavimo įstaiga;

b) kai tinkama, kaip tikrintojas ištaisė pažeidimus;

c) kai aktualu, kokios administracinės priemonės buvo nustatytos tikrintojui.

24 straipsnis

Keitimasis informacija su valstybe nare, kurioje yra įsisteigęs tikrintojas

Jeigu tikrintoją akreditavo kitos valstybės narės nei valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs tikrintojas, nacionalinė akreditavimo įstaiga, 20 straipsnyje nurodyta akreditavimo darbų programa ir valdymo ataskaita taip pat pateikiamos ir tos valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs tikrintojas, kompetentingai institucijai.

25 straipsnis

Akredituotų tikrintojų duomenų bazės

1. Nacionalinės akreditavimo įstaigos sukuria ir tvarko viešai prieinamą duomenų bazę, kurioje pateikiama ši informacija:

a) kiekvieno tos nacionalinės akreditavimo įstaigos akredituoto tikrintojo pavadinimas (vardas, pavardė), akreditacijos numeris ir adresas;

b) akreditacijos suteikimo data ir jos galiojimo pabaigos data;

c) informacija apie tikrintojui nustatytas administracines priemones.

2. Visi tikrintojų statuso pasikeitimai pranešami Komisijai naudojant atitinkamą standartinį šabloną.

3. Pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 14 straipsnį pripažinta įstaiga supaprastina ir suvienodina prieigą prie duomenų bazės, kad būtų sudarytos sąlygos veiksmingiems ir ekonomiškiems nacionalinių akreditavimo įstaigų, tikrintojų, laivybos bendrovių ir administruojančiosios valstybės kompetentingų institucijų informacijos mainams. Įstaiga gali tas duomenų bazes sujungti į vieną centralizuotą duomenų bazę.

26 straipsnis

Tikrintojų pranešimai

1. Kad nacionalinė akreditavimo įstaiga galėtų parengti 20 straipsnyje nurodytą akreditavimo darbų programą ir valdymo ataskaitą, tikrintojas kiekvienais metais iki lapkričio 15 d. pateikia jį akreditavusiai nacionalinei akreditavimo įstaigai tokią informaciją:

a) planuojamą tikrintojo numatytų atlikti patikrų laiką ir vietą;

b) laivybos bendrovių, kurių stebėsenos planus, „FuelEU“ ataskaitas ir dalines „FuelEU“ ataskaitas jis tikrina, adresus ir kontaktinius duomenis;

c) tikrinimo grupės narių vardus ir pavardes.

2. Pasikeitus 1 dalyje nurodytai informacijai, tikrintojas apie tuos pasikeitimus praneša akreditavimo įstaigai per laikotarpį, dėl kurio sutarta su ta nacionaline akreditavimo įstaiga.

27 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. rugsėjo 9 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN